

- ➔ **ДИСКУСІЯ**
(ГАМБУРГЕР
громадянського
суспільства)
- ➔ **ПЕРСПЕКТИВИ**
(ВІД енергозалежності
до енергозаможності)
- ➔ **КАЛЕНДАР** подій
- ➔ **ЕКОЛОГІЯ**
(ЧИСТА вода -
основа життя)
- ➔ **БІБЛІОТЕЧКА** для НДО
ГОТУЄТЬСЯ до видання
довідник "Неурядові
організації України"
- ➔ **ГРОМАДЯНСЬКЕ** суспільство
(ОБМІНЮЄМОСЬ досвідом,
налагоджуємо співпрацю)
- ➔ **ЗНАЙОМСТВО** зблизка
(ПРОЕКТ Гармонія)
- ➔ **ТРЕТІЙ** сектор +
четверта влада
(ВДАЛИЙ старт)
- ➔ **АКТУАЛЬНЕ** інтерв'ю
(СОЦІАЛЬНЕ
партнерство: точка зору)
- ➔ **КОНКУРСИ**

ЕКОЛОГІЯ



Питаннями енергозбереження в нашій країні займаються на диво багато установ, організацій та окремих людей – науковців, політиків і підприємців. От тільки помітних результатів не багато.

(ПРОДОВЖЕННЯ НА 3-й СТОРІНЦІ)

Видання цього бюлетеня здійснено за підтримки Фонду Євразія за рахунок коштів, наданих Агентством США з Міжнародного Розвитку (USAID).

Думки, висловлені у виданні, належать авторам і можуть не співпадати з офіційною позицією Фонду Євразія, USAID та редакції бюлетеня.



ГАМБУРГЕР громадянського суспільства

Третій сектор в Україні, як незалежна Бід держави суспільна сила знаходиться зараз на етапі становлення. Аналогічну ситуацію в різних варіаціях можна спостерігати і в інших країнах колишнього СРСР.

Можна по-різному ставитися до десятирічного періоду незалежності третього сектору України, але очевидно одне - некомерційні організації можуть, при бажанні, не лише виступати в ролі партнерів органів місцевого самоуправління та державних структур у вирішенні соціальних проблем, але й стати альтернативою державно-муніципальному бюрократичному апарату.

Різні дослідники громадянського суспільства розглядають два найважливіших завдання неприбуткових недержавних організацій:

надання різноманітних видів послуг та перерозподіл ресурсів для цільових груп (мікрорівень);

захист прав та лобювання інтересів цільових груп у владних структурах усіх рівнів, а також реформування і розвиток суспільних відносин (макрорівень).

Розвиток неприбуткових недержавних організацій, наприклад в Україні, призвів до утворення прошарку професіоналів, які користуються незрозумілими для пересічного громадянина поняттями і термінами. Одним з таких понять є "третій сектор". Всі теоретичні надбання, з яких витікають в подальшому стратегії донорських організацій, вибудовуються на три секторній моделі. Однак, три секторна модель не роз'яснює проблеми в ситуації, коли, наприклад, НДО очолюється міським головою, а певна сфера бізнесу належить міністру або іншому посадовцю високого рівня. Як в таких умовах працює ця схема?

Трисекторна модель - виключно економічна схема. Її ж перетворюють в ідеологічну схему, намагаючись пояснити стосунки влади та суспільства, особливо в посткомуністичних країнах. Це призводить до дезорієнтації груп активістів та недержавних організацій. Особливо, якщо за цю схему ще й платять грантові кошти. Крім того, пояснювати проблеми становлення громадянського суспільства, виходячи тільки з економічних моделей, не зовсім правильно. Для вирішення цих теоретико-практичних проблем необхідно врахувати також мікро- і макрорівневі завдання третього сектору.

Для завдань мікрорівня три секторна модель повністю себе виправдовує. Оскільки вона ділить організації за принципом отримання і розподілу ресурсів, а також за формою власності та відношення до отримання прибутку. Саме за цією схемою виникають визначення організацій третього сектору як неприбуткових, некомерційних,

непідприємницьких та ін.

Для завдань макрорівня три секторна модель з наведених вище причин не працює, оскільки ми переходимо зі сфери економічної діяльності в політичну. І тут можна запропонувати опозиційну двополюсну модель розподілу суспільства на суспільну та приватну сфери («public» та "private"). Абсолютно очевидно, що бізнесмен чи бізнес, що не належить владі, більше зацікавлений у посиленні громадянського суспільства і буде більш активно співпрацювати з третім сектором, ніж бізнесмен, котрий сидить під прикриттям державних та муніципальних структур. Тож першого бізнесмена можна віднести до "приватників" ("private"), як і всі незалежні організації третього сектору. Вищезазначену громадську організацію з мером на чолі ми можемо спокійно віднести до табору "суспільників" («public»)

Для бюрократичної влади вигідно, щоб діяльність громадських та благодійних організацій обмежувалася тільки мікрорівнем. При цьому, НДО перетворюються в підрозділи державних структур по роботі з населенням, що фінансуються з позабюджетних або бюджетних джерел.

Між суспільством та владою існує рухлива демаркаційна лінія (у нашому випадку - це політичні партії, навколо політичної організації та структури, втому числі і третього сектору. Для деяких саме "котлета демаркаційної лінії", що складається з індивідів, котрі прагнуть влади, найбільш "смачна" частина). Якщо суспільство не заповнює ніші, в тій же соціальній сфері, ці ніші займають організації типу "суспільників". Ця вируюча демаркаційна лінія - своєрідне поле становлення громадянського суспільства. Саме тут виникають визначення організацій громадянського

суспільства як недержавних та неурядових. Загальна картина в цілому нам здалась схожою на "гамбургер".

...ТРИ ЙОГО СКЛАДОВІ ЧАСТИНИ

Стало вже звичним нарікати на неефективність третього сектору в Україні. Нас (громадських організацій) за деякими даними вже більше 30 тисяч, а ми ніякої сили собою не являємо і основним мотивом влади у взаємодії з третім сектором є популізм, особливо в передвиборчий період.

Ми довго розмірковували над причинами такого повільного розвитку і, переглянувши праці різних класиків політичної та економічної думки, дійшли певних висновків. Для того, щоб громадський рух став суспільною силою, необхідно, щоб він мав:

- економічну базу;
- соціальну базу;
- ідеологічну базу.

Щодо третього сектору, це можна розуміти наступним чином: *Економічна база:*

1. Розвинуті традиції благодійності та меценатства;
2. Розвинуті традиції участі населення у діяльності третього сектору;
3. Діючі механізми соціального інвестування, фонди місцевої громади, пільги, соціальне замовлення, муніципальні гранти, продуктові банки і тому подібне.
4. Можливість самофінансування.

Соціальна база:

1. Широка клієнтська база, зацікавлена в послугах та ресурсах організацій третього сектору;
2. Рідня, друзі, знайомі клієнтів, які теж є зацікавленими в діяльності організацій третього сектору;
3. Жителі міста, чії проблеми вирішуються завдяки діяльності неприбуткових організацій.

Ідеологічна база:

Вираз "розвиток фандрейзингу шляхом диверсифікації керівного органу", що в просторіччі може звучати як, наприклад, "створення ради попечителів" злякає не тільки звичайного клієнта НДО, але й активіста третього сектору. Під ідеологічною базою ми розуміємо:

1. Прості та зрозумілі населенню лозунги та ідеологеми;
2. Діючі канали розповсюдження інформації, лозунгів та ідеологем серед соціальної бази та груп впливу.

Для всіх, кого цікавить тема громадянського суспільства та третього сектору, працює Інтернет-сайт одеської громадської організації "Ковчег"

ІДЕОЛОГІЯ третього сектору

КАЛЕНДАР подій

IV ВСЕУКРАЇНЬСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ГРОМАДСЬКОСТІ

Київ, 17-19 травня 2003 року відбудеться IV Всеукраїнська конференція екологічної громадськості "Україна в процесі "Довкілля для Європи": участь громадськості". До участі у конференції запрошуються громадські екологічні організації.

У рамках конференції буде розглянуто такі питання:

- громадська оцінка екологічної політики в Україні як механізм моніторингу ефективності діяльності державних структур;
- пріоритети збалансованого (сталого) розвитку;
- пріоритети зарубіжних партнерств;
- освіта та інформування для сталого розвитку;
- законодавчі, соціальні, економічні умови діяльності неурядових екологічних організацій;
- розгляд питань порядку денного міністерської конференції;
- розгляд питань порядку денного Екофоруму.

Для участі у конференції необхідно заповнити анкету, подати тези виступу на конференції, висвітливши одну з проблем роботи конференції (обсяг 2-3 сторінки, шрифт -12, інтервал-1,5).

Термін подання матеріалів - до 31 березня 2003 року.

Оргкомітет здійснюватиме відбір поданих заявок до 15 квітня 2003 року. Оргкомітет оплачує витрати на проїзд (плацкартний вагон, за умови надання квитків та квитанцій), харчування та проживання.

КОНТАКТИ:

Оргкомітет конференції

Тел./факс: (044) 295 8961

Електронна пошта: conference@rec-kyiv.org.ua

ВІД енергозалежності до енергозаможності

Про це та про інше розповідали журналістам Кіровоградщини, Донецька, Кривого Рогу і Запоріжжя на семінарі-практикумі, який відбувся у Дніпропетровську за сприяння Української освітньої програми реформ.

Загалом енергозбереження - це і впровадження нових економних технологій, і просвітня робота, і вимірювання впливу діяльності (чи її відсутності) промислового фактору на навколишнє середовище, а також вироблення методів, які б пом'якшували цей вплив. Приблизно такі стратегічні напрямки є пріоритетами у роботі багатьох екологічних НДО Східного регіону. І щоб досягти енергозбереження їх спеціалісти рекомендують застосовувати відновлювальні джерела енергії, встановлювати ефективні очисні споруди, знищувати сміттєзвалища та, елементарно, вчасно заклеювати вікна і ремонтувати під'їзди. Все це у комплексі може суттєво зменшити витрати на плату за тепло окремої людини і знизити збитки виробничих гігантів. За словами Олени Панченко, керівника економічних та тренінгових програм "Українського освітнього центру реформ", буквально кожна громадська організація може брати участь у всеукраїнському русі, спрямованому на покращення ситуації у сфері енергозбереження. "Україна є енергозалежною країною. Час стати енергозаможними!"

Східні області України і справді більш забруднені, ніж інші, і мають дуже багато проблем у збереженні навколишнього середовища для нащадків. Тому перед учасниками семінару у Дніпропетровську виступили представники таких поважних організацій, як "Мама-96", "Екологічна мережа МЕР" та екозахисники із Павлограда, Луганська і Донбасу. Власне, форми роботи, які вони застосовують для захисту свого права на чисте повітря, воду і землю, придатні для застосування і в інших регіонах. За допомогою мітингів, збору підписів та вуличних концертів можна, незважаючи ні на що, серйозно впливати на екологічну ситуацію у своєму місті чи селі.

До того ж, ратифікована Україною Орхуська (Оргуська) Конвенція з недавнього часу фактично змушує українських чиновників, які володіють інформацією про стан довкілля, надавати її всім бажаним - і простим громадянам, і лідерам НДО. Цим активно



користуються фахівці Харківської правозахисної організації "ЕКОПраво". Зокрема юрист Сергій Варламов розповів, що окрім посилань на вищезгаданий документ, можна "нагадувати" держслужбовцям про відповідні статті Кодексу України "Про адміністративні порушення" (1984) та Закону України "Про боротьбу з корупцією" (1995).

І справді, Україна сьогодні використовує у 4-5 разів більше енергії, ніж США і у 6-7 разів більше, ніж Японія на виготовлення одиниці товару. Чи знаємо ми про це і де звичне в демократичних країнах лобіювання питань енергозбереження з боку громадських організацій - де це лобіювання в Україні? Серед причин - не тільки пасивність НДО, застарілі технології та зниження обсягів виробництва. Керівні структури нашої держави існують за рахунок вже сформованих фінансових потоків і не бажають щось змінювати, навіть якщо мова йде про загрозу для майбутнього енергозалежної України.

Немає механізмів економічного стимулювання енергозберігаючої галузі, відсутня модернізація технологій, не удосконалюється процес спалювання палива, не відбувається оптимізація енергобалансу підприємств. Найнеобхіднішим же експерти вважають відображення енергоефективної політики у законах "Про податок" та "Про податок на додану вартість". Бо наразі ті, хто економить, нічого з того не отримують - школам і лікарням зменшують ліміти, підприємствам немає пільгового оподаткування.

Неприбуткові громадські організації декларують серед своїх завдань захист інтересів своїх членів - часто звичайних мешканців звичайних міст і селищ нашої України. Час зрозуміти, що стратегічним інтересом українців стає встановлення енергетичної незалежності кожного будинку і всієї країни. **Вікторія Талашкевич, регіональний представник Фондації Прав Людини**

ЧИСТА вода - ОСНОВА ЖИТТЯ

Всеукраїнська екологічна громадська організація "МАМА-86" з нагоди Дня води, що відзначається 22 березня розпочинає в Україні кампанію "Вода, санітарія та гігієна для кожного", яка є складовою аналогічної всесвітньої кампанії.

У 2000 році ВООЗ, ЮНІСЕФ та Рада зі співпраці в галузі водопостачання та санітарії (РСВК) опублікували доповідь "Глобальна оцінка з водопостачання та каналізації за 2000 р." Зокрема, дані доповіді засвідчили, що нині кожний рік близько 250 мільйонів людей потерпають від хвороб, що спричинені неадекватними водопостачанням та каналізацією, а більше ніж 3 мільйони людей щорічно помирають від цих хвороб, головним чином - жінки та діти. Висновки доповіді стали основою для початку проведення всесвітньої кампанії з пропаганди санітарії та гігієни, що дістала назву WASH (water sanitation and hygiene) – вода, санітарія та гігієна для кожного.

В Україні також щорічно спостерігаються спалахи гострих кишкових інфекцій (майже 60 за останні десять років), які зумовлені споживанням неякісної води. Основна їх кількість пов'язана із забрудненням водопровідної води внаслідок аварійних ситуацій у водопровідних та каналізаційних мережах. Так, щорічно реєструються спалахи черевного тифу у Закарпатській області (м. Свалява). У південній частині України (Донецька та Миколаївська області) щорічно виділяють збудника холери з відкритих водойм (річки, прибережна смуга моря), що становить загрозу виникнення інфекційних хвороб на даній території, особливо в районі річки Кальміус тощо. За офіційними даними сьогодні в сільській місцевості вода майже третини колодязів має відхилення від державних стандартів, що безпосередньо загрожує здоров'ю населення.

Щоб змінити ситуацію на краще, необхідно змінити ставлення до даних проблем в суспільстві та свідомості кожного. Саме на це й спрямована діяльність кампанії WASH у світі та її акції в Україні. "МАМА-86" запрошує Вас підтримати акцію, зокрема, узявши участь у конкурсі дитячої творчості.

Дітям від 6 до 16 років пропонується розробити символи інформаційно-просвітницької

3. Логотип (графічний символ) кампанії.

4. Плакат.

Кращі роботи будуть відзначені нагородами та використані для інформаційно-просвітницької діяльності. З умовами конкурсу детально можна ознайомитись, звернувшись за адресою: **м. Київ, 01001, вул. Михайлівська 22, кв.1, з позначкою "на конкурс".** **Телефон (044) 228-77-49. Електронна пошта: lidiya@mama-86.org.ua**

Термін проведення конкурсу - з 20 березня до 10 травня 2003 року

КАЛЕНДАР подій

14-15 квітня 2003 року у Києві відбудеться тренінг-семинар для журналістів. Тренінг проводиться в рамках проекту "Київ-2003", що здійснюється Всеукраїнською екологічною громадською організацією "Мама-86", Коаліцією українських громадських екологічних організацій "Альтер-Еко" та організацією Stakeholder Forum for Our Common (Великобританія) за фінансової підтримки Community Fund (Великобританія).

Тренінг-семинар має на меті підвищити поінформованість ЗМІ щодо процесу підготовки до 5-ї Пан-Європейської конференції міністрів охорони навколишнього середовища "Довкілля для Європи" (Київ, травень 2003 р.) та сприяти налагодженню тіснішого співробітництва між громадськістю та ЗМІ. Теми тренінгу-семинару:

Порядок денний 5 Всеєвропейської конференції міністрів охорони навколишнього середовища "Довкілля для Європи" з акцентом на зв'язок з екологічними проблемами регіонів

Проект "Київ-2003": активізація участі громадськості в процесі "Довкілля для Європи": що зроблено, що робиться, найближчі плани

Організація конвенції про доступ до інформації, участі громадськості в процесі прийняття рішень і доступ до правосуддя з питань, що стосуються навколишнього середовища: історія, значення, перспективи та результати впровадження на місцях Для участі у семінарі необхідно подати анкету-заявку, розміщену на сайті www.kyiv2003.org

Термін подання матеріалів - 31 березня 2003 року

У часникам семінару буде відшкодована вартість проїзду (поїздом (плацкартне місце) чи автобусом; обов'язковою умовою є надання оригіналів квитків та квитанцій), харчування та проживання (у місці, визначеному організаторами). Валерія Котляренко Інформаційний менеджер ВЕГО "МАМА-86"

Вул. Михайлівська 22, 01001. КИЇВ
Тел. 228-77-49/228-31-01
Факс 229-55-14
www.kyiv2003.org

ГОТУЄТЬСЯ до видання довідник "Неурядові правозахисні організації України"

Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини готується до видання довідник "Неурядові правозахисні організації України", до якого буде включено інформацію про реально діючі на сьогодні НУО.

Метою створення довідника є інформування громадськості про можливість захисту прав людини шляхом звернення до неурядових організацій, які здійснюють той чи інший напрям правозахисної діяльності в кожному регіоні, сприяють налагодженню контактів та співпраці з представниками третього сектору.

У чинному законодавстві України немає визначення поняття та критеріїв діяльності правозахисних організацій. Сьогодні не можна обмежуватись колом громадських організацій, які захищають окремі права громадян, наприклад, тільки політичні чи громадянські права, адже згідно за міжнародними стандартами всі права людини є універсальними, неподільними, взаємозалежними та взаємопов'язаними.

До довідника планується включити неурядові організації, які здійснюють правовий захист (юридичні консультації, претензійно-позовну роботу, представництво інтересів громадян у судах, органах державної влади та місцевого самоврядування тощо), просвітницьку діяльність у контексті прав людини, моніторинг порушення прав і свобод людини.

Будуть надані відомості про громадські організації, метою діяльності яких є захист конституційних прав громадян (громадянських, політичних, соціальних, економічних, культурних, екологічних та ін.), захист прав певних прошарків населення (жіночі, молодіжні, дитячі правозахисні організації тощо), захист прав окремих категорій громадян, зокрема ветеранів, інвалідів, чорнобильців, військовослужбовців,

солдатських матерів, колишніх політичних в'язнів та репресованих, правників, підприємців, споживачів, ошуканих вкладників, національних меншин, біженців та ін.

Для вирішення питання про включення Вашої організації до довідника просимо заповнити анкету (додається).

Інформацію направляти в електронному вигляді (крім копії свідоцтва про реєстрацію та статуту) за адресою: analit@ombudsman.gov.ua

Копії свідоцтва про реєстрацію та статуту направити за адресою: 01008, м. Київ, вул. Інститутська, 21/8, кім. 54. Телефон для довідок: (044) 253 - 22 - 07.

Анкета неурядової правозахисної організації

1. Повна назва організації
2. Дата, номер свідоцтва і яким органом державної влади чи місцевого самоврядування зареєстрована
3. Основна мета діяльності організації (згідно зі свідоцтвом про реєстрацію або статутом)
4. Завдання організації щодо правозахисної діяльності (витяг зі статуту)
5. Відомості про керівників організації (прізвище, ім'я, по батькові, посади)
6. Юридична адреса організації (якщо не збігається чи відсутня, тоді поштову адресу і фактичну адресу організації)
7. Контактні особи організації
8. Контактні телефони та факс організації
9. E-mail (організації чи контактної особи)
10. Інформація щодо правозахисної діяльності організації (акції, семінари, проекти тощо - не більше 2-х аркушів)
11. Копії свідоцтва про реєстрацію та статуту організації

Інформаційне забезпечення процесу рішення соціальних проблем на Місцевому рівні (Азарова Т.В., Абрамов Л.К., - ІСКМ, Кіровоград, - 2003, 116с.)

Видання присвячено опису інформаційних механізмів, покликаних допомогти у досягненні позитивних результатів при мінімальних витратах, у рішенні соціальних проблем місцевими громадами. Видання акцентує увагу саме на локальному рівні, де традиційні форми інформаційного забезпечення громадської активності не завжди ефективні, але існують інституції, які в змозі допомогти у цій справі усім небайдужим до рішення соціальних проблем.

Безкоштовно отримати видання можна надіславши офіційний лист-запит на адресу Інституту соціокультурного менеджменту: ІСКМ, а/с 4/30, Кіровоград, 25006, Україна

ОБМІНЮЄМОСЬ досвідом, налагоджуємо співпрацю

Відділ преси, освіти та культури посольства США у Києві та проект "Гармонія", з приємністю повідомляють про проведення програми громадські зв'язки"...

Повідомлення приблизно такого змісту надходять у різні куточки України щонайменше 6 років. За цей час у програмі "Громадські зв'язки" взяло участь більше двох тисяч наших громадян. Це - підприємці, урядовці, журналісти, представники неурядових організацій, юристи, лікарі, фахівці у сфері освіти та охорони навколишнього середовища. Не вперше участь у програмі бере і Кіровоградська область. Стажування в США терміном від 2 до 6 тижнів вже пройшли декілька груп кіровоградських бізнесменів, група юристів. В листопаді минулого року до участі у конкурсі від нашої області було запрошено представників НДО та бізнесменів. Слід відзначити, що підприємцям потрапити до числа учасників було важче, ніж землякам з громадських організацій. Окрім підтвердження своїх ділових якостей, їм довелося продемонструвати і гарне володіння англійською мовою. В результаті відбору з усіх кандидатів було обрано 13 представників від громадських організацій та 10 від бізнесу Кіровоградщини. Від'їзд до Америки планується на початку березня. Кожна група діятиме за своєю програмою. Делегація лідерів громадських організацій знайомитиметься з досвідом роботи американських НДО. Відвідуватиме семінари, тренінги, братиме участь у дискусіях. На відміну від них бізнесмени працюватимуть за індивідуальним планом. Відведений для стажування час кожен з них проведе у малій чи середній (відповідно за профілем) фірмі і матиме змогу безпосередньо спілкуватись з колегами, жити в їхніх сім'ях, обмінюватись професійним досвідом та налагоджувати дружні стосунки. Природно, що окрім загальних планів кожен з учасників майбутньої подорожі має і свої власні:

Лідія Жабчик, голова Кіровоградської міської організації "Жіноча громада"

Напрямок діяльності організації: вирішення жіночих проблем, місцеве самоврядування, соціальний захист.

- *До чого ви прагнули, коли вирішили взяти участь у конкурсі проекту «Гармонія»*

Мета була одна - налагодити співпрацю з жіночими організаціями у Сполучених Штатах Америки. Хотілося подивитись як вони живуть, які у них стосунки з державними організаціями, як вони працюють з молоддю, дітьми, де беруть кошти на свої потреби, хто їх підтримує. Хотілося б порівняти умови роботи їхніх неприбуткових організацій з нашими. Я думаю, що у нас можуть бути якісь спільні інтереси. Можливо для нас буде корисним їхній досвід, а можливо і ми зможемо з ними поділитись нашими ідеями. Наприклад, наша організація планує відкрити Центр по роботі з жінками та інтелектуальний центр для дітей. Хотілося б побачити, чи є подібні організації в Америці і як вони працюють. На мою думку це має серйозно допомогти нам у подальшій роботі.

Вікторія Талашкевич, регіональний представник "Фундації Прав Людини"

...Під враженням від недавньої участі у семінарі, присвяченому енергозбереженню та екологічним проблемам, я від поїздки до Америки очікую отримати інформацію про те, як в цій країні турбуються про навколишнє середовище і збереження його для нащадків у нормальному стані. Власне, мені з самого початку було цікаво відвідати певний ландшафтний парк чи заповідник і познайомитись з флорою та фауною Східного регіону Сполучених Штатів Америки. Але це, так би мовити, особисті цілі. Що ж до професійних - мене цікавить стан захисту прав людини в Америці, прав меншин, таких як інваліди чи в'язні, прав громадян на чисте довкілля та нормальні умови життя, прав громадян на чесні вибори і таке інше. Приїду - розкажу, що цікавого дізналась і як той заокеанський досвід можна (якщо можна) втілити у нас.

Для довідки: Програма "Громадські зв'язки" фінансується Державним департаментом США та проводиться в Україні відділом з питань преси, освіти та культури Посольства США разом з американською некомерційною організацією Проект Гармонія.

Додаткову інформацію про програму "Громадські зв'язки" ви можете отримати на веб-сторінці Проекту Гармонія www.projektharmony.kiev.ua/cc або звернувшись до офісу за тел./факс: (044) 2952209,2952253

ЗНАЙОМСТВО зблизька: Проект Гармонія

Спочатку було мистецтво...

Проект Гармонія був заснований у 1985 році трьома особами, переконаними у тому, що особистий контакт між людьми з США та СРСР сприятиме зниженню напруги, спричиненої періодом холодної війни. Каті Кадвел, освітянка, Чарлі Хосворд, архітектор, та Девід Келі, юрист, мали невеликий довсвід, але в той самий час були надзвичайно віддані своїй меті: організації обмінів між хоровими учнівськими групами шкіл США та СРСР. Вони дали назву своїй ідеї - "Проект Гармонія" і весною 1985 делегація американських підлітків із школи Харвуд Юніон у Вермонті вирушила до Ленінграду, СРСР. Цей перший мистецький обмін започаткував наступні програми, з того часу, Проект Гармонія ініціював багато мистецьких молодіжних обмінів між Новими Англієцями та людьми з усіх куточків СРСР. До початку 90-х років тріо добровольців Проекту Гармонія виросло до шести співробітників з постійним офісом у Вейстфілд, штат Вермонт, і новим офісом у Ленінграді, СРСР.

Студентські обміни

Діяльності Проекту Гармонія сприяло багато історичних подій у 1980-х та на початку 1990-х. Женевський мирний Договір, руйнування Берлінської стіни і затвердження Акту на підтримку свободи (Freedom Support Act) допомогли Проекту Гармонія розширити його програмні цілі і розпочати студентські обміни в більшій кількості сфер (включити студентські групи з широкими інтересами). Проект Гармонія отримав свій перший грант від уряду США для продовження роботи, яка розпочалась на кошти, залучені як добровільні приватні внески. На початку 90-х років Проект Гармонія ініціював шкільні обміни у сфері екології, закликаючи учасників використати їх теоретичні знання з біології та хімії для розгляду проблем забруднених озер та річок у США, Латвії та Росії. Програма "Культурна Спадщина" мала на меті дослідження народних традицій та генеалогії. Проект Гармонія прийняв кілька сотень студентів із всього СНД, відібраних для навчання в Американських школах протягом одного семестру або одного року. Сім'ї, які приймали тоді студентів у своїх домах, і з якими вони спілкуються до сьогодні, стали основою цих програм і яскравим доказом того, як люди можуть сприяти розвитку політики.

Професійні програми та програми розвитку громад

По мірі росту мережі партнерству США та країнах СНД, Проект Гармонія почав пошук нових шляхів для підтримки громад, в яких він здійснював свою діяльність вже майже десять років. Проект Гармонія скористався можливістю працювати з представниками малого бізнесу, освітянами, і спеціалістами з питань охорони навколишнього середовища - всіма громадянами, які продемонстрували активну участь у громадському житті та сприяли майбутньому розвитку своїх громад. Ці ініціативи засновані на можливості громадян підтримати та створити демократичні інституції і своїх громадах. У межах таких програм як Бізнес для Росії, Програма обміну працівниками правоохоронних органів і Програма партнерство заради запобігання насильства в сім'ї, почали проводитись спеціалізовані тренінги для фахівців різних професій з країн СНД. Через Програму "Громадські зв'язки" росіяни, українці, молдавани і грузини відвідували американських колег вдома і на робочих місцях, розвинули тривале партнерство між людьми та інституціями.

Проект Гармонія сьогодні

З триумфальних часів розвалу стін та встановлення особистих зв'язків між учасниками програм, Проект Гармонія виріс у розмірі і охопив нові країни, ідеї та горизонти. Штат, бюджет, обов'язки та цілі зросли порівняно з першими гарячими днями, коли те, що робилось здавалось неможливим. У процесі цього росту та розширення, Проект Гармонія швидко визначився з основними принципами. Між цими ідеями лежить одна концепція, з якої походять і всі інші: люди звідусіль мають досить сили, щоб робити зміни в своїх громадах.

Щоб досягти цього ідеалу, Проект Гармонія реалізує різноманітні програми, серед яких Інтернет-тренінги для лідерів неприбуткових організацій, можливості громадської роботи для підлітків, семінари на тему політичного лідерства для російських жінок. Ці програми мають вплив на громади всіх країн СНД та США, працюючи в країнах, назви яких лише недавно з'явилися на карті. Одна істина залишається незмінною впродовж п'ятнадцяти років після першого обміну, здійсненого Проектом Гармонія: наші спільні проблеми та спільні мрії руйнують бар'єри мови та культури.

ВДАЛИЙ старт

18 березня відбулась зустріч групи журналістів з представниками Інституту соціокультурного менеджменту, які розповіли про розпочатий нещодавно спільно з прес-клубом реформ проект, що передбачає реалізацію освітньої програми для представників кіровоградських ЗМІ, які висвітлюють процес вирішення соціальних проблем на місцевому рівні силами громадськості.

На зустрічі було представлено перші результати роботи проекту, підтриманого Фондом Євразія за рахунок коштів, наданих Агентством з Міжнародного Розвитку США (У5АЮ): навчально-методичний посібник "Інформаційне забезпечення процесу вирішення соціальних проблем на місцевому рівні", нову розробку на сайті presscat.org.ua в Інтернеті та свіжий випуск бюлетеню "НДО-Інформ".

За останні десять років в нашому суспільстві з'явилось багато нового. Зокрема бізнес і громадські організації. І якщо для бізнесу зараз чимало учбових закладів вже готують керівників і менеджерів, то для громадських організацій на державному рівні зараз такого немає. Це ще зовсім нові структури, які намагаються, і в більшості випадків успішно, вирішувати наші найболючіші проблеми, але часом їм не вистачає професіоналізму та системних знань. Цю прогалину частково компенсують інші громадські організації - ресурсні центри, покликання яких в тому, щоб надавати потрібну інформацію своїм колегам. Але часто спеціальної підготовки потребують не лише лідери та члени недержавних організацій, а й люди, які їх підтримують. Одним з найнадійніших партнерів і помічників для НДО є засоби масової інформації. Адже саме через них люди можуть дізнатися про те, наскільки гостро стоїть та чи інша проблема, які шляхи її вирішення.

"Зараз, безперечно, в засобах масової інформації є інформація соціального характеру, - говорить президент Інституту соціокультурного менеджменту Лев Абрамов. - Але, якщо говорити про третій сектор, то ця інформація переважно подієвого характеру - проведена якась акція; розпочався проект; для дітей-сиріт виступили артисти... Така інформація, безумовно, потрібна, але було б непогано доповнити її досвідом інших регіонів у вирішенні даної проблеми. Щоб активним громадянам не доводилося щоразу знову винаходити велосипед. Адже якщо узагальнити увесь досвід, накопичений хоча б в Україні, то отримаємо солідний багаж моделей вирішення соціальних проблем завдяки активності самих громадян".

Протягом кількох семінарів, передбачених проектом, журналістів планується ознайомити зі специфікою роботи громадських організацій, навчити

Користуватися сучасними інформаційними ресурсами. Цей проект є логічним продовженням проекту Третій сектор плюс четверта влада", спрямованого на те, щоб забезпечити інформаційний зв'язок між журналістами та громадськими організаціями. Саме для цього було створено в Інтернеті сайт presscat.org.ua, де представники НДО могли знайти потрібну інформацію у будь-якому зі 120-ти видань України та інших країн колишнього Радянського Союзу. Зараз, завдяки підтримці Фонду Євразія на сайті створені спеціальні модулі, які дозволяють журналістам і представникам громадських організацій обмінюватися інформацією і спілкуватися між собою. Тобто, є окремі блоки, де накопичується інформація від громадських організацій про справи та події у їхньому житті, в інших блоках журналісти можуть висловлювати свою думку у вигляді статей та інформації, яка могла б бути корисною для людей не тільки в нашому регіоні, але й, завдяки універсальному ресурсу Інтернет в усій країні та за кордоном.

Для тих же, хто не має доступу до Інтернет, а це переважно стосується районних газет, ІСКМ видає щомісячний бюлетень, в якому подається інформація про рань НДО в Україні та за її межами, про основні принципи існування цих організацій, про позитивний досвід та перспективи.

Навчально-методичний посібник "Інформаційне забезпечення процесу рішення соціальних проблем на місцевому рівні", який нещодавно вийшов з друку, адресований тим, хто хоче залучити до вирішення соціальних проблем широкі кола громадськості. Видання розповсюджується безкоштовно і буде корисним як для журналістів, так і для представників громадських організацій. Організації, які хочуть отримати цей посібник, а також бюлетень, можуть звернутися з офіційним запитом за адресою: ІСКМ, а/с 4/30, м. Кіровоград, 25006.

Увесь досвід розвитку країн колишнього Радянського Союзу, в тому числі і України, доводить, що вирішити соціальні проблеми сподіваючись як раніше на державу - неможливо. Їх можна вирішити лише при широкій підтримці громадськості. А досягти цього без допомоги засобів масової інформації неможливо.

"Ми мріємо, - висловлює надію Лев Абрамов, - про те, щоб завдяки нашому проекту утворилась група журналістів, зацікавлених у висвітленні даної проблеми у газетах, радіо - та телепрограмах, що в свою чергу сприятиме розвитку третього сектору."

ТРЕТІЙ сектор + четверта влада

Кіровоградський інститут соціокультурного менеджменту та Кіровоградський прес-клуб реформ оголошують регіональний конкурс публікацій у ЗМІ на тему "Вирішення соціальних проблем на місцевому рівні за участі громадськості", що проводиться в рамках проекту ІСКМ "Розвиток незалежного інформаційного простору в Україні" за підтримки Фонду Євразія.

На конкурс можуть подаватися статті, телевізійні репортажі, радіорепортажі, що були оприлюднені у друкованих, аудіовізуальних та електронних засобах масової інформації не раніше 1 січня 2003 року, які відображають ініціативу та конкретні справи благодійних, громадських організацій та ініціативних груп громадян по вирішенню соціальних проблем нашого регіону.

Переможців буде визначено до 1 грудня 2003 року, а результати буде опубліковано в Інтернеті та засобах масової інформації. Кращі матеріали будуть розміщені на веб-сайту www.presscat.org.ua.

Авторитетне журі, з урахуванням рейтингової оцінки в Інтернеті, визначить матеріали-лауреати в номінаціях:

за оригінальність підходу до висвітлення проблеми;

за глибину розробки теми;

за відкриття нових героїв третього сектору;

за конструктивність концепції.

Їх автори отримають винагороду в розмірі 400 гривень.

Конкурсні матеріали (газетні публікації, аудіо - та відеокасети) з основними відомостями про авторів потрібно надсилати поштою (за адресою: ІСКМ, а/с 4/30 м. Кіровоград, 25006) або подавати особисто в оргкомітет конкурсу (за адресою: ІСКМ, вул. Фрунзе, 18/21, кв. 38, м. Кіровоград). Останній строк подачі матеріалів - до 1 листопада 2003 року.

Увага! На конкурс можуть бути подані кілька матеріалів одного автора!

КОНТАКТИ: Лев Абрамов, президент ІСКМ,
Ірина Батура, координатор АСІ.

СОЦІАЛЬНЕ партнерство: точка зору

Можна побитися об заклад - в опитуванні українців на предмет переліку знайомих їм недержавних правозахисних організацій жоден не згадає про професійні спілки. А між тим, звична для нас система є нічим іншим, як громадською організацією, покликаною захищати наші з вами права. З усіх підприємств різної форми власності колективні договори укладено лише на 2 273-х. Всі інші роботодавці таку угоду просто ігнорують. Таким чином, права кожного четвертого працюючого колективним договором в області не захищаються. Та навіть підписання колективного договору ще не гарантує його виконання. Яскравим прикладом цього в області може стати надто низька середня заробітна плата. На кінець року вона складала 281,6 гривні при прожитковому мінімумі у 365 гривень. Та й це ще не все. За рівнем витрат, передбачених колективним договором на одного працівника, Кіровоградщина займає друге місце. Щоправда не з початку. На деяких підприємствах роботодавці взагалі виступають проти профспілок. При нинішньому рівні безробіття йти супротив керівника підприємства мало хто наважується. Одне слово - картина невтішна. Складається враження, що профспілки повністю втратили свою впливовість. Все більше профспілкових лідерів схиляються до думки, що сімдесят років радянської влади зробили вітчизняні профспілки неідеальними. Створени до революції профспілкова мережа, на їхню думку, за радянських часів була перетворена на частину політичної системи і, відповідно, виконувала зовсім інші, непридатні їй, функції. Втім, міжнародні організації професійних спілок вважають, що справу ще можна поправити. В 1992 році між урядами України та Сполучених Штатів Америки була досягнута домовленість, згідно якої Американська федерація праці та Федерація профспілок Америки надаватимуть інформаційної підтримки професійним спілкам України. Програма фінансується американським Конгресом. У рамках цієї програми в Києві було створено представництво Центру Солідарності. На запрошення Асоціації міст та профспілки працівників освіти і науки М.Кіровограда до обласного центру приїздив керівник представництва Роберт Філдінг. До вашої уваги



інтерв'ю з американським гостем.

- В Україні я очолюю програму навчання Американської Федерації праці та Конгресу промислових профспілок. Це федерація американських профспілок, яка створила Центр Солідарності для проведення різного роду навчань для профспілок у країнах з перехідним періодом. Проект фінансується американським Конгресом з його фонду розвитку демократії. Він є одним з низки програм так званої технічної допомоги Америки для України. Створено його в першу чергу для того, щоб ділитися нашим досвідом, розповісти як працюють профспілки в тих умовах, де існують плюралізм, демократія, свобода, незалежність і ринкова економіка.

- *З якою метою Ви приїхали до Кіровограда?*

- Поговорити про те, що діється в світі, про міжнародні організації профспілок, міжнародну організацію праці, про те, які зміни відбуваються у вашій державі, у ваших профспілках, а також про те, що діється у Європі в профспілковому плані. На своїх заняттях, ми пояснюємо, що демократія полягає в тому, щоб члени профспілок справді обирали своїх керівників.

- *На думку багатьох, профспілки вже втратили свій вплив. Як ви гадаєте, чи є в профспілковому русі України якісь зміни на краще?*

- Ви знаєте, зміни є. Кожна організація обов'язково змінюється в ході свого розвитку, а якщо не зміниться, то просто зникне. Ви прагнете до ринкової економіки, тут, мені здається, питань вже не виникає. Відповідно і профспілки змінюються. Раніше у них просто не було такого досвіду. Завдяки відкритості між нашими державами, різні профспілкові організації вже мають контакти з міжнародними професійними організаціями. І там, де контактів багато, вже спостерігаються великі зміни. Там де зв'язків менше - менше змін.

- *У чому полягають причини такої закономірності?*

- Я вважаю, що це дуже важливо, щоб всі знали свої права, щоб були обізнані у таких питаннях, як Міжнародна організація праці. Я щойно дізнався, що в Україні діє Міжнародна рада з соціального партнерства. Бачив документ, в якому спеціальна комісія, створена саме через цю раду, дійшла висновку, що "Закон про профспілки", який діє в Україні, не відповідає міжнародним конвенціям 87-го і 98-го років

Міжнародної організації праці. Комісія звернулась до комітету Верховної Ради з питань праці та соціальної політики для того, щоб внести до закону зміни у відповідності до Конвенцій Міжнародної організації праці. Для мене - це вже показник змін.

- *В такому випадку, чи не здається вам, що відбуваються вони надто повільно?*

- В Америці ми теж хотіли б, щоб у нас відбувалося все краще і швидше, ніж є. Мені здається такий вже людський характер. Звичайно я не знаю, що думають українці з цього приводу, я просто можу сказати, що зміни є. Просто потрібно ще багато чого обговорити, цілеспрямовано інформувати людей з різних питань.

- *Якою ви бачите роль Центру Солідарності в цьому процесі?*

- Ми тут не для того, щоб вирішувати українські проблеми, оскільки не є громадянами України. Ми не збираємось говорити вам, що треба робити. Ми просто ділимося своїм досвідом. Вважаємо, що фундаментальні права ООН і МОП, як частини ООН, - це саме те, що кожна нормальна людина повинна знати. Це соціальна справедливість і ми хочемо, щоб наші права, права членів профспілок, були захищені. Якщо законів будуть дотримуватися, то це вже гарантія того, що буде ріст і в економіці, а саме це нас усіх і цікавить.

- *Судячи зі своїх спостережень, мушу сказати, що далеко не завжди роботодавці вітають створення на своїх підприємствах профспілкових комітетів.*

- Я можу сказати, що так само як і у вас, і у нас багато роботодавців не хочуть бачити на своєму підприємстві профспілкову організацію. Незалежно від того, чи це велике, мале і середнє підприємство. І слава Богу, що є роботодавці, які нас розуміють. Це дуже добре, що в Україні є соціальне партнерство. Але якщо існують проблеми і спільної мови між собою сторони не знаходять, то роль уряду - зібрати всіх за стіл переговорів і вирішити все разом.

- *Ви говорите про соціальне партнерство. Наскільки роботодавці можуть бути в ньому зацікавлені?*

- Найслабкішим ланцюгом у соціальному партнерстві справді є роботодавці. В дійсності для роботодавця простіше мати справу з однією організацією, ніж з кожним окремим працівником. На жаль, більшість самих роботодавців не знають навіть українського законодавства щодо трудових відносин. Тому в нашу програму включено кілька семінарів, на які ми запрошуємо роботодавців та представників Міністерства праці та соціальної політики. Робиться це для того, щоб навчити людей вирішувати проблеми разом. Ми сподіваємось, що наша програма допоможе підвищити рівень знань роботодавців щодо ч'яко* іу про працю". Досвід усього світу доводить, що там, де працюють профспілки, страйків набагато менше, ніж там, де профспілок немає. А я ще не бачив жодного роботодавця, який би хотів, аби на його підприємстві були страйки.

**Міжнародний фонд "Відродження"
Правова Ініціатива Інституту Відкритого
Суспільства
(Будапешт) за програмою "Верховенство права"
оголошують конкурси за напрямками програми
"Права людини"
Конкурси
Компонент програми "Сприяння судовій
реформі"**

Конкурс: "Розвиток самоврядування та підвищення професійних знань суддів" Мета конкурсу - сприяти становленню незалежності судової влади та реалізації громадських ініціатив, запропонованих об'єднаннями суддів, підтримка діяльності громадських організацій, що працюють у сфері судової реформи.

До участі в конкурсі запрошуються професійні об'єднання суддів, недержавні організації.

Пріоритети конкурсу:

- сприяння підвищенню рівня обізнаності суддів про права людини;
- запровадження європейських норм з прав людини в судову практику в Україні;
- ініціювання та проведення відкритих дебатів щодо напрямків, досягнень, перешкод та шляхів реалізації судово-правової реформи в Україні;
- створення інформаційних ресурсів з питань здійснення судової реформи;
- забезпечення доступу громадян до суду та судової практики, зокрема публікація судових рішень, підготовка та поширення коментарів про існуючі механізми судового захисту прав людини, узагальнення української судової практики
- порівняльний аналіз судової практики щодо захисту прав людини в Україні та в інших державах-членах Ради Європи.

Термін виконання проекту не повинен перевищувати 1 рік.

Середній розмір очікуваного від МФВ гранту - 6 000 доларів США.

Максимальний розмір гранту - 10 000 доларів США.

Останній термін подання проектів - 30 квітня 2003 року.

Результати розгляду проектів за конкурсом будуть оголошені до 15 червня 2003 року.

Сприяння реформуванню пенітенціарної системи в Україні

Конкурс "Діяльність громадських організацій у галузі підтримки реформування пенітенціарної системи"

Мета конкурсу - сприяти реалізації громадських ініціатив, що спрямовані на підтримку процесу реформування пенітенціарної системи в Україні, її гуманізації, узгодженості з міжнародними стандартами та документами про права людини.

До участі в конкурсі запрошуюються громадські організації. Водночас, проект може передбачати співпрацю з державними установами та службами, зокрема навчальними, культурно-освітніми, молодіжними, медичними, соціального захисту, зайнятості тощо.

Перевагу буде надано проектам, що подані кількома організаціями, отримали згоду Державного департаменту України з питань виконання покарань чи його регіональних управлінь на виконання проекту в

пенітенціарних установах, а також спрямовані на системне вирішення комплексу завдань реформування пенітенціарної системи та ре соціалізації засуджених осіб.

Пріоритети конкурсу:

сприяння практичному застосуванню персоналом установ виконання покарань міжнародних стандартів у галузі пенітенціарної діяльності, покращення механізму захисту прав затриманих та ув'язнених осіб;

соціальне партнерство між громадськими організаціями, органами влади та державними установами у здійсненні пенітенціарної реформи;

запровадження комплексних програм ре соціалізації різних категорій засуджених (неповнолітніх, жінок, наркоманів, засуджених до тривалих термінів позбавлення волі тощо);

надання засудженим комплексних освітніх послуг, забезпечення професійної підготовки та оволодіння засудженими певною професією;

надання засудженим соціальної, правової, психологічної, корекційної та медичної допомоги, проведення культурних заходів, організація їх змістовного дозвілля;

залучення недержавних організацій до роботи з комплексної підготовки засуджених до звільнення та зі звільненими особами;

підтримка діяльності центрів соціальної адаптації для звільнених із місць позбавлення волі (надання систематичної консультативної та соціальної допомоги, освітньої та професійної підготовки, працевлаштування);

сприяння соціальній адаптації колишніх працівників пенітенціарних установ.

Термін виконання проекту не повинен перевищувати 1 рік.

Середній розмір очікуваного від МФВ гранту -10 000 доларів США.

Проекти, які передбачають комплексний підхід до вирішення пенітенціарних проблем та перспективний розвиток ідей, запропонованих проектом, можуть отримати грант до 15 000 доларів США.

Останній термін подання проектів - 30 квітня 2003 року.

Результати розгляду проектів за конкурсом будуть оголошені до 10 червня 2003 року.

Конкурс "Гуманізація та демократизація системи виконання покарань"

Мета конкурсу - підтримати спільні ініціативи громадських організацій та установ виконання покарань, що спрямовані на демократизацію та гуманізацію процесу виконання покарань та умов утримання засуджених, їх узгодження з відповідними міжнародними стандартами поведінки із затриманими та в'язнями.

До участі в конкурсі заохочуються громадські організації, державні органи спільно з установами виконання покарань.

Пріоритети конкурсу:

гуманізація умов утримання засуджених у місцях попереднього ув'язнення та позбавлення волі;

організація загальноосвітньої та професійної підготовки засуджених;

створення належної матеріальної бази для забезпечення процесу ре соціалізації засуджених та проведення культурних та дозвільних заходів, тощо, покращення медичного обслуговування засуджених, зокрема рання діагностика та профілактика

інфекційних захворювань;

- тренінгова підготовка пенітенціарного персоналу у напрямку гуманізації їх діяльності.

Термін виконання проекту не повинен перевищувати 1 рік.

Перевага надається проектам, що зорієнтовані на подальше їх втілення і після закінчення співпраці з фондом "Відродження".

Середній розмір очікуваного від МФВ гранту - 6 000 доларів США.

Максимальний розмір очікуваного від МФВ гранту - 10 000 доларів США.

Останній термін подання проектів - 30 квітня 2003 року.

Результати розгляду проектів за конкурсом будуть оголошені до 15 червня 2003 року.

Конкурс "Сприяння запровадженню альтернативних видів кримінальних покарань"

Мета конкурсу - пропагування переваг альтернативних видів кримінальних покарань та створення умов для їх ефективного практичного виконання.

До участі в конкурсі запрошуються недержавні організації, суди, кримінально-виконавчі інспекції. Водночас, спрямовані на вироблення механізму виконання громадських робіт проекти можуть передбачати співпрацю з органами місцевого самоврядування та підприємствами різних форм власності.

Пріоритети конкурсу:

пропагування переваг альтернативних та не в'язничних видів кримінальних покарань, моніторинг стану демократизації судової практики;

проведення недержавними організаціями соціальної роботи із засудженими особами, які звільнені від покарання з випробуванням;

розробка механізму виконання засудженими особами безоплатних суспільно-корисних робіт; сприяння діяльності виправних центрів, де відбувають покарання особи, засуджені до обмеження волі;

впровадження елементів пробації, примирення та ювенальної юстиції у кримінальному судочинстві; проведення тренінгів для працівників кримінально-виконавчої інспекції з питань соціальної роботи з особами, засудженими до альтернативних позбавленню волі покарань.

Термін виконання проекту не повинен перевищувати 1 рік.

Максимальний розмір очікуваного від МФВ гранту - до 6 000 доларів США.

Останній термін подання проектів - 30 квітня 2003 року.

Результати розгляду проектів за конкурсом будуть оголошені до 15 червня 2003 року.

Компонент програми "Юридичні клініки України"

Мета компоненту - захист й сприяння реалізації прав та інтересів громадян за допомогою зміни й вдосконалення практичної юридичної освіти.

Конкурс "Сприяння вдосконаленню та стійкому розвитку діяльності юридичних клінік України"

Мета конкурсу - сприяння розвитку мережі

"юридичних клінік", підвищення ролі та професійного рівня їх діяльності.

Учасники конкурсу: "юридичні клініки" - громадські організації та об'єднання, що співпрацюють із адміністраціями вищих навчальних закладів та правозахисними організаціями.

Пріоритети конкурсу:

підтримка ініціатив, спрямованих на зміцнення та розвиток мережі "юридичних клінік" України;

розробка механізмів самозабезпечення діяльності, самостійного розвитку "юридичних клінік";

сприяння створенню модельного нормативного та процедурного забезпечення діяльності "юридичних клінік";

підготовка програм та спеціалістів для професійного розвитку "юридичних клінік";

інформаційно-методичне забезпечення діяльності "клінік", широкомасштабні заходи з інформування громадськості щодо діяльності "юридичних клінік".

Термін виконання проекту не повинен перевищувати 1 рік.

Перевагу буде надано проектам, що триватимуть і після завершення співпраці з МФВ.

Максимальний розмір очікуваного гранту - 7 000 доларів США.

Останній термін подання проектів до МФВ - 30 квітня 2003 року.

Результати розгляду проектів будуть оголошені до 10 червня 2003 року.

Критерії оцінки проектів за програмою "Верховенство права":

відповідність меті та пріоритетним напрямкам програми;

запланований вплив проекту на зміну ставлення суспільства до прав людини, судової та пенітенціарної реформи, залучення органів влади та інституцій громадянського суспільства до здійснення цієї реформи;

пріоритетними є комплексні проекти, спрямовані на вирішення низки взаємопов'язаних проблем з практичними результатами; досвід організації у проведенні подібних заходів;

реалістичність виконання проекту, наявність чіткого плану його реалізації, визначеність очікуваних результатів;

зваженість бюджету, спів фінансування проекту від інших донорських організацій.

Проекти оформлюються відповідно до стандартних апікаційних форм Фонду і надсилаються поштою на адресу:

Міжнародний фонд "Відродження", вул. Артема, 46, м. Київ, 04053, Відділ управління проектами.

Фонд офіційно підтверджує факт отримання проектів листом, що надсилається апікатам упродовж 7 днів із моменту отримання кореспонденції.

Проектні форми можна отримати:

Міжнародний фонд "Відродження", вул. Артема, 46, м. Київ, 04053; www.irf.kiev.ua;

betsa@irf.kiev.ua; тел.: (044) 246 83 63; факс: (044)216 76 29